

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermanni Conringii De Antiquitatibus Academicis Dissertationes

Conring, Hermann

Helmeftadii, 1674

Addenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12929

ADDENDA.

Pag. 9. l. 26. *memoratis*. Et verò de licentia illa sentiendi docendique non potest dubitare, saltim qui observaverit, quantum à receptis in vulgus sententiis Philosophorum ejus ætatis placita discesserint. Nec enim quemquam illorum in jus ideo vocatum legere est post Socratem. Aristoteli enim dies quidem dictus est ab hierophanta, verum non quod intra septa Lycei quidquam peccasset, sed quasi hymnum Hermiæ cecinisset, ejusque statuæ Delphis curasset inscribi.

Diog. Laërt. in Aristot.

Aristotelem porro scholæ suæ legestulisse, idque Xenocratis qui Academiam tenebat imitatione, singulis item diebus decem novum aliquem principem scholæ dedisse, diserte ex Aristippo quodam auctor est Diogenes. De aliis perinde claro testimonio probare quidem id non licet: vestigium tamen ejus reperire est in eo, quod licuerit utique omnibus, & admittere in scholas, & ab iis excludere quos collibitum magistris fuit. Neque verò promiscue omnibus fores tum patuerunt. Notum est illud Platonis iis inscriptum: *ἰδεὶς ἀγαμέμνωνος εἰσὶτω*: & ab ejus successore Xenocrate quempiam rejectum à schola, quod neque musica neque geometrica neque arithmetica didicisset, proditum est à Diogene.

Idem l. 6.

Diog. Laërt. in Xenocrate.

De Xenocrate illo scribit quidem Servius, primum Philosophiæ scholam aperuisse, antea autem in porticibus duntaxat Philosophos sua tractasse. Verum & Xenocrates videtur in Academia docuisse perinde atque Plato, quantum ex Diogene colligere est. Et diu post Xenocratem Athenis multi in porticibus docuerunt, ceu de Stoicis notissimum est. Aperuisse quidem Xenocratem scholam, adeoque haud clausis sed apertis foribus docuisse, demon-

Serv. ad vii. Æneid. illa Sponte sua veterisq; dejs

Diog. in
Polemo.
et.

demonstrat etiam historia Polemonis, qui ebrius scholam ejus irrupit. Ast verò semper id ab illo esse observatum, non est verosimile. Imò falsum est, si verum narravit Diogenes. Quod tamen propius est vero, cum Aristoteli quoque eo ipso tempore mos fuerit ad pomeridianas scholas quemvis sine discrimine admittere. Quicquid vero sit de Xenocrate: Aristotelis ejusque sectatorum mos, non nisi selectis auditoribus proponendi τὰ ἀπεργαμαλικά, neminem fugit.

Æl. l. 3.
Var. c. 35.

Ipse populus Atheniensis quin ἀπεργαμεία illa Philosophorum munierit legibus adversus petulantiam vulgi, nullus equidem dubito; etsi quo id proberur testimonium forte nunc desit. Nec tamen omnino deest, quum testetur Ælianus, famam percrebuisse, quod in Academia ne quidem videndi potestas cuiquam sit facta, ὕβρις γὰρ, addit ipse, καὶ ῥαθυμιαὶ ὄπισθ' ὄντο τὸ χῶριον ἀβατον φυλαχθῆναι: nam ab injuria & animi levitate inaccessum hunc locum servare conabantur. Sanè quibus pueriles scholæ fuere tutæ à contumeliâ pudicitiae insidiantium, aliquot Solonis leges hodieque supersunt

Æsch. orat. in Timarch.
I. Steph. J. 2.
de Juris dict. c. 23.
Plat. l. 12.
de legib.

in Oratione Æschinis contra Timarchum. Quæ licet ab aliis perperam accipiantur de Philosophicis scholis, verisimile tamen faciunt, Atticam diligentiam ne hic quidem esse desideratam. Tulit quidem & Plato opere suo de Legibus unam, quæ huc pertineat: sed illam in usum esse translata ab Atheniensibus, non temere crediderim.

Diog. in
Theophrasto.

Legibus autem cum primis fuisse opus, nemo inficias iverit; modò cogites & vulgi erga literas animum, & numerum auditorum. Bis mille enim Theophrastum audivisse docentem, ex Diogene intelligimus. In hunc usum sane conscripsit fortassis jam tum Aristoxenus Tarantinus, magni ille nominis Philosophus & Musicus, grande opus

ὕμνων

νόμων παιδοποιῶν, cujus librum decimum idem Diogenes laudat testem, quo loco Pythagoræ instituta enarrat.

Idem in
Pythag.

Jam verò licuisse Philosophis etiam successores scholæ suæ instituere, abunde itidem est ex Diogenis monumentis manifestum. Ita enim Platoni Speusippum, huic Xenocratem successisse, disertè narrat. Theophrastum quemadmodum elegerit sibi successorē Aristoteles, narrat Gellius. Quum hujus ætate Sophocles, ἀρχων Atheniensis, tulisset legem, uti nequis Philosophorum præesset scholæ ἀν μὴ τῆ βαλῆ καὶ τῆ δημοῦ δόξῃ, adeoque receptam libertatem hanc iret ereptam; tam indignis modis Philosophi omnes id tulerunt, ut Athenis illi excefferint; rati, (nec immerito,) si ex vulgi sententia esset vivendum, actum esse de recta Philosophandi ratione. Nec verò reversi sunt nisi abrogata isthac lege, & Sophocle ipso quinque talentis multato. Indubie itaque & Strato successor designatus est ab ipso Theophrasto. Hic Lyconem successorem ipso testamento scripsit; ut Lycon itidem testamento eligendi facultatem paucis nominatim commisit. Multis aliis hoc historiis comprobare nihil attinet.

Idem in
Speusippo
& Xenocrate.

Gell. l. 13.
Noct. Atticar. c. 5.
Diog. in
Theophr.

Diog. in
Stratone
& Lycone.

Athenas igitur aliquid contulisse in scholas certum est.

Pag. 17. l. 27. *constiterint*. Et verò hac de causâ factum, ut ipsamet Gallicana juvenus Juris Romani discendi ergò Romam petere fuerit coacta: utpote quum una illa schola Juris istius tum temporis fuerit in omni Occidentali imperio, nescio an ullo Cæsarium privilegio, certe quadam longa consuetudine. Quam proinde etiam Cæsari Justiniano vltimè est autoritate suâ confirmare.

Vide Alsacerram l. 30.
rer. Aquitan. cap. 50.

Pag. 24. l. 19. *adscriptar*. Aëtium hæreticum Aristotelicæ philosophiæ magistros Alexandria audivisse, scribit Sozomenus: quod tamen non habet Philostorgius Aëtii & allecla & laudator unicus.

Sozom. l. 3.
cap. 14.
Philost. l. 3
tm. 15.

Pag.

Philost. l.
8. tm. 9.

Secrat.
lib. 7. c. 15.

Porphyr.
in vitâ Plo-
tini.

Sozomen.
l. 3. cap. 14.

Junil. de
partib.
div. legis.

Pag. ead. l. 28. *docuisse.* De Hypathia Theonis, magni illius Mathematici, filia, fœmina singularis sane ingenii, quam innoxiam Alexandrini, non sine infamia quadam ipsius Cyrilli, crudelissimè interemerunt, scribit Socrates Ecclesiasticæ historiæ scriptor, atq; ex illo Cassiodorus: *Hæc tantos in literis fecit progressus, ut omnes Philosophos sui temporis superaret: ac non modo in Scholam Platoniam à Plotino deductam succederet, verum etiam omnes Philosophorum omnium præceptiones & disciplinas omnibus qui eam audire volebant explicaret. Quapropter quotquot Philosophiæ studio incendebantur ad eam confluebant.* Et vero hæc illa est ad quam Philosophæ titulo supersunt Synesii epistolæ. A Plotino autem scholam aliquam Alexandriæ fuisse institutam, vix est verosimile, cum nihil hujus habeat Porphyrius in ejus vita. Neque temere legas quemquam Plotini sectatorum ibi docuisse: nisi id fortè fecerit annos aliquot Jamblichus. Plotini tamen doctrinam probasse sese Hypathia, non est quod indubium vocemus: præsertim quum constet omni Philosophiæ genere scholam istam floruisse.

Pag. 25. l. 18. *vocaretur.* Sanctum Didymum cœcum Sozomenus scribit, sacre scholæ Alexandrinæ, in quâ literæ ac disciplinæ docebantur, fuisse præfectum. Vbi omnino videtur loqui de illo Pantani ludo: à quo κατηχησάριον scholam fuisse diversam, verosimile est.

Pag. 26. l. 10. *etis.* De Nisibi porrò quod ait Cassiodorus, confirmat σύχρον sed ex Africa testimonium, ut tamen non Hebræis sed Christianis videatur ludum istum tribuere, Junilii Africani. *Vidi (inquit ille) quendam Paulum nomine Persam genere, qui in Syrorum urbe Nisibi est edoctus, ubi divina lex per magistros publicos, sicut apud nos (in Africa scilicet) in mundanis studiis Grammatica & Rhetorica, ordine & regulariter traditur.* Etiam Antiochiæ tamen ad Oron-

Orontem Christianam Philosophiam & Sacras literas celebribus auditoriis profectos Carterium & Diodorum S. Joannis Chrysofomi magistros, auctor est Sozomenus. Sed hæc opera fortassis privato studio fuit suscepta. Qualem multos passim terrarum præstitisse, vel una famosi Aëtii historia nos docet: à quo Tarfi Epistolas Pauli explicantem Antonium presbyterum, Antiochiæ Prophetas exponentem Leontium auditum, memorat Philostorgius.

Sozomenus
l. 8. cap. 24.

Philostorg.
l. 3. cap. 15.

Pag. 32. l. 13. *Tuchasin* (inde enim hausit, etsi dissimulaverit)

Kirchner,
oratione
de docto-
rib. ma-
gnatib.

Pag. 65. l. 21. *aliquam multos*: imò quamvis Sturm Abbate una Fulda simul triginta doctores artium linguarumq; & sexcentos genere claros discipulos aluerit.

Pag. 93. l. 3. *controversum est*: eòq; addit Rigordus, *serventiore desiderio doctrinam sacram & questiones theologicas doceri.*

Pag. 117. l. 8. *professorium*. Et verò cùm ea ætate quinque fuerint dignitatum gradus titulis suis distincti, Illustris scilicet, Spectabilis, Clarissimus, Perfectissimus & Egregius, nullo horum titulorum Professorium ordinem videas decoratum. Non enim qui Dorotheo Theophilo Anatolio & Cratino à Justiniano tribuuntur, ratione Professorii, sed aliorum munerum quibus simul functi sunt illi Jurisdoctores, adscripti sunt. Juris antecessorem vero, in quantum est talis, non nisi Prudentissimum audiisse, ut Rhetorem Eloquentissimum, facile perspectu est ex ipsis illis Justiniani rescriptis, quæ tamen titulorum prodiga penè dixeris.

Vide Pa-
ciroll. c. 24
3 & 4.

Vid. Cod.
de Vet. jure
enuclean-
do.

Pag. 127. l. 15. *Ἐπιτομή*: id quod passim fieri ne hodie quidem desit, quando sacrarum literarum studiosis nondum ordinatis, uti loquar Ecclesiastico more, homilias ad populum habendi facultas conceditur.

Bb

Pag.

Pag. 147. l. 9. *vicinissima*. Non diffiteor tamen, jam Accursii ætate videri, nonnullos Bononiæ ad criminalia quoque traxisse Cæsaris hanc concessionem, repugnante autem Senatu Bononiensi urgere id amplius desuisse. *Per Scholares* (ait ille) & *Doctores renunciatum est Bononia quantum ad criminales lites; & sic servatur exceptis Clericis.*

Pag. 148. l. 3. *expositus*. Non dissimulabo tamen, fortassis *Dominum* heic non tam loci dominum significare quam doctorem aut magistrum Scholæ. Ita sane ipsemet Accursius, proximus illi tempori, quo lata est authentica, & in ipsa Bononiâ juris peritia clarissimus doctor, vocem illam interpretatur. Et vero illa ætate receptum videtur, ut *κατ' ἐξουσίᾳ domini* titulo à discipulis magistri nuncuparentur. Ita Hostiensis de AZone: *propter verbum As venit Bononiam studium civile; sicut audivi à domino meo.*

Pag. 165. l. 23. *tur*, erant autem hi medentium nominis omnium vilissimi, non minus atque sunt hodie,

Pag. 171. l. 30. *desuisse*; & quidem illam Romæ sic satis accurate Magistro census fuisse demandatam, adeoque & ipsimet Urbis Præfecto, cui septimo loco subfuit tum ille census Magister; ut nos docet Notitia Imperii & ad illam in nunquam satis de prædicandis commentariis Guido Pancirollus.

Vide Not.
Imp. Occi-
dent. &
Panciroll.
c. 10.